

Poučevanje madžarščine kot tujega jezika na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

Tamás Kruzslicz

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje

Ta članek podaja pregled učnega načrta za pouk madžarščine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, v katerega se vedno znova vnašajo spremembe. Ker naj bi učni načrt ustrezal potrebam študentov, želi ta članek predstaviti tudi njihove motive za učenje madžarščine, ki so različni. Lektorat madžarskega jezika se povečini prilagaja interesom študentov z Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje, vendar pa so vselej prisotni tudi študentje, ki po rodu izhajajo z Madžarske, in potrebujejo drugačen učni načrt. Po kratki predstavitvi zgodovine lektorata članek predstavlja učne načrte, prilagojene potrebam različnih skupin študentov. Nazadnje članek predstavi še nekatere poglede na oblikovanje učnega načrta.¹

Ključne besede: madžarščina kot tuji jezik, poučevanje jezika v neciljno-jezikovnem akademskem okolju, oblikovanje kurikuluma, madžarščina kot jezikovna dediščina, poučevanje madžarščine v Sloveniji

A tanulmány középpontjában a Ljubljánai Egyetemen zajló magyar mint idegen nyelvi órák tanmenet-tervezésének bemutatása áll. A tanmenet folyamatosan változik a hallgatói igényekre reagálva. A tanulmány ezt a kölcsönhatást mutatja be a tanulói motivációk feltárásán keresztül. Bár a magyar lektorátus az Összehasonlító és Általános Nyelvészeti Tanszéken működik, de az általános nyelvész szakos hallgatók érdeklődése mellett az általános nyelvtanulási igényeket, sőt a magyar származásnyelvi hallgatók nyelvi mentorálását is igyekszik kielégíteni. A lektorátus történetének rövid bemutatása után a tanulmány a tanmeneteket elemzi a fenti, sokrétű tanulói igények tükrében. Végül néhány jövőbeli lehetőséget is felvázol a magyar nyelvi tantervek kialakítására.

Kulcsszavak: magyar mint idegen nyelv, nyelvtanítás nem célnyelvi, akadémiai környezetben, tanmenet-készítés, magyar mint származásnyelv, magyar nyelv tanítása Szlovéniában

1 Za pomoč pri prevodu članka v slovenščino bi se rad zahvalil Petru Černetu, Zali Erklavec in Blažu Božiču.

This paper aims to provide an overview of the constantly changing curricula of Hungarian language lessons at the Faculty of Arts, University of Ljubljana. As the curricula should respond to the needs of students, the paper also seeks to identify their motivations to learn Hungarian. The Lectorate mainly caters for the student's needs at the Department of Comparative and General Linguistics, but it always has students of Hungarian origin, who also need a special curriculum. After a short introduction to the history of the Lectorate, the paper presents curricula for the above special purposes. Finally, it presents some views on curriculum design.

Keywords: Hungarian as a foreign language, language teaching in a non-target language academic environment, curriculum design, Hungarian as a heritage language, teaching Hungarian in Slovenia

1 Ciljne skupine in izzivi

Madžarski jezik so na Univerzi v Ljubljani vselej poučevali rojeni govorniki madžarščine (Orešnik 2009: 301). Uradno gre za izbirni predmet, ki se imenuje Neindoevropski jezik. Vključen je v kurikulum dodiplomskega študijskega programa Splošno jezikoslovje² in je na voljo tudi drugim študentom dodiplomskih programov na Filozofski fakulteti. K prilagodljivosti je delno pripomogel bolonjski sistem študija in študentje to možnost z veseljem izkoriščajo. To privede do različnosti v zanimanju in pristopih študentov do jezika. Študentje z Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje se pri učenju madžarščine osredotočajo tudi na strokovno jezikoslovno analizo jezika, medtem ko se tisti z drugih oddelkov madžarščine učijo zgolj zato, ker jo želijo uporabljati v komunikaciji. Še več, pouku naravnega govornika prisostvujejo tudi študentje iz Prekmurja, katerih materni jezik je madžarščina in tega jezikovnega znanja ne želijo pozabiti. Jasno je torej, da so potrebni različni pristopi do poučevanja in različni načini oblikovanja kurikuluma ter učnega gradiva, da je mogoče ugoditi vsem potrebam.

Ta članek želi predstaviti nekatere alternative in izzive, in sicer z namenom poiskati ustrezno rešitev, ki bo zadostila vsem različnim zanimanjem in motivom. Tako problemi kot tudi možne rešitve bodo predstavljeni v kontekstu poučevanja madžarskega jezika skupaj s kratkim povzetkom o stanju te učne dejavnosti na Univerzi v Ljubljani v sedanjosti in o preteklem dogajanju.

2 https://spj.ff.uni-lj.si/uploads/programi/SJ/SJ1_2019-20_predstavitveni_zbornik.pdf (25. 8. 2019)

2 Zgodovinski pregled

Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani se madžarski jezik poučuje od leta 1981. Za ta predmet je bil ves čas odgovoren Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje. Od ustanovitve leta 1919 se je oddelek ukvarjal s primerjalno analizo evropskih jezikov in z etimologijo, pri čemer je bil poudarek na indoevropskih jezikih in jezikih, s katerimi so bili le-ti v stiku. Na oddelku je bilo ustanovljenih več lektoratov tujih jezikov. Oddelek je bil je prvi, ki je nudil pouk arabščine (od leta 1961) in kitajščine (od leta 1981; lektorat je bil ustanovljen istega leta kot lektorat madžarščine, kasneje pa ga je prevzel Oddelek za azijske in afriške študije) (Orešnik 2009: 299–301). Tradicija madžarskega lektorata obsega 38 let. Ko je oddelek leta 1988 razširil svoje področje raziskovanja in odprl študijsko smer splošnega jezikoslovja, je študijski program Splošno jezikoslovje kot izbirni predmet pokrival tudi neindoevropske jezike. Od tedaj je študentom oddelka na voljo tudi pouk madžarščine (Schwetter 2019 prihajajoči).³

Preden je januarja leta 2016 v Ljubljani začel delovati Balassijev Inštitut, je bil lektorat za madžarski jezik v Ljubljani glavna ustanova, odgovorna za ohranjanje kulturnih in izobraževalnih vezi med Slovenijo in Madžarsko. Bil je ključnega pomena za prirejanje madžarskih kulturnih dogodkov v Ljubljani, za razvoj programov, katerih namen je bil pomagati ljubljanski madžarski manjšini, ohraniti njeno kulturo in jezik, in za pouk madžarščine za otroke madžarskega rodu. Glavna naloga lektorata pa je bila (in še vedno je) poučevati madžarski jezik in kulturo na jezikovnih učnih urah (prav tam, 5).

S širjenjem svojih dejavnosti in področja delovanja sta našete naloge prevzela že omenjeni Balassijev Inštitut in Madžarsko kulturno društvo »József Attila«, kar je pripomoglo k medsebojnemu povezovanju Madžarov v Ljubljani (IBB Ljubljana 2019). Lektorat se tako osredotoča predvsem na univerzitetno delo. Uradni predmetnik poleg pouka jezika ne ponuja drugih z Madžarsko povezanih učnih vsebin. Po drugi strani pa tudi nekateri drugi oddelki Filozofske fakultete z Madžarsko vzdržujejo veliko vezi in tako sprejemajo gostujoče predavatelje, ki prirejajo predavanja o različnih temah s področja hungaristike. Tudi lektor na univerzi sam prireja predavanja, katerih osrednja tema povezuje določeno znanstveno panogo s tem področjem. Lektorat igra ključno vlogo v navezovanju odnosov med Slovenijo in Madžarsko na področju visokega šolstva, pri izvajanju skupnih

3 Rad bi se zahvalil Évi Schwetter, ki mi je omogočila vpogled v rokopis svoje prihodnje študije.

raziskovalnih projektov (predstavljanje ponudb in partnerjev za sodelovanje) in pri spodbujanju raziskovalne dejavnosti v okviru hungaristike (lektorat prireja gostujoča predavanja, organizira razne delavnice, prireja razprave za predstavnike različnih znanstvenih panog), in sicer na različnih področjih znanosti (še posebej na področju humanistike).

3 Skupine pri vajah madžarščine

Kot je bilo že omenjeno zgoraj, je pouk madžarskega jezika na voljo kot izbirni predmet za študente dodiplomskega študijskega programa Splošno jezikoslovje (druge možne izbire za predmet Neindoevropski jezik so: japonsščina, korejščina in kitajščina). Pri pouku je zato v ospredju predvsem teoretski, jezikoslovni vidik, tj. spoznavanje in razumevanje slovničnih struktur in pojavov, kljub temu da študentje v okviru vaj usvajajo praktično večino komunikacije v madžarščini. Poučevanje madžarščine poteka v dveh 90-minutnih učnih urah tedensko. Sprva smo predmet izvajali le en semester, od 2018/19 pa pouk poteka celo študijsko leto. Študentje imajo nato možnost, da z učenjem madžarščine nadaljujejo v naslednjih dveh letih dodiplomskega programa z enakim številom ur. Te učne ure so na voljo tudi drugim študentom z dodiplomskih študijskih programov na univerzi. Izvajamo tudi izpopolnjevalni tečaj za rojene govorce madžarščine, ki študirajo v Ljubljani (ti prihajajo predvsem iz Prekmurja). Ta tečaj obsega eno 60-minutno učno enoto tedensko.

3.1 Število študentov, povpraševanje

V študijskem letu 2018/19 se je madžarščine na lektoratu učilo skupno 22 študentov: 9 iz prvih letnikov na dodiplomskih programih (2 s splošnega jezikoslovja, 2 s prevajalstva in tolmaštva, 2 z anglistike, 1 s filozofije, 1 z etnologije in kulturne antropologije in 1 z Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo) in 4 iz drugih letnikov (vsi iz splošnega jezikoslovja). Poleg tega je 1 dodiplomski študent tretjega letnika iz Prekmurja obiskoval učne ure za utrjevanje jezikovnega znanja. Tem učnim uram je prisostvovalo še 8 študentov z magistrskih študijskih programov, ki so prihajali iz Prekmurja in pouk obiskovali kot obštudijsko dejavnost. Povpraševanje študentov po učenju madžarskega jezika je konstantno ali pa celo narašča. Število študentov, ki so se učili madžarščine kot tujega jezika v prejšnjem akademskem letu (2017/18), je bilo 8 – trenutno je takšnih 13 –, v letu 2016/17 je bila ta številka 14, v letu 2015/16

10 ter v letu 2014/15 15. Hkrati pa so, kot kažejo zgornji podatki, študentje splošnega jezikoslovja, ki učne ure obiskujejo kot del svojega kurikulumuma, vse bolj v manjšini. Pri teh jih od vseh jezikov, ki so ponujeni v okviru predmeta Neindoevropski jezik, največ izbere madžarščino. Po drugi strani se več študentov splošnega jezikoslovja (programa, kjer je slušateljev malo) pri izbiri neindoevropskega jezika odloči za madžarščino v primerjavi z drugimi jeziki, ki jih predmetnik še ponuja.

Vse več študentov si želi uporabljati madžarščino v okviru poklicne kariere. Pri tem gre lahko za raziskovalno delo ali pa za prevajanje in tolmačenje. Zato bi radi dosegli najvišjo raven jezikovnih spretnosti v najkrajšem časovnem obdobju. Majhno pa je število študentov jezikoslovja, ki želijo madžarščino strokovno analizirati in opisovati. Ti študentje občasno celo izberejo določeno jezikoslovno vprašanje kot temo svoje zaključne naloge. V obeh navedenih skupinah je zanimanje študentov, ki obiskujejo pouk, jezikoslovne narave, kar je dobra podlaga za uspešno izvedbo vaj s prevajanjem literarnih besedil, za organizacijo raznih strokovnih ekskurzij in za ponudbo precej priljubljenih možnosti za študij in raziskovalno delo na Madžarskem. Z Oddelkom za hungarologijo Univerze v Zagrebu že dolgo gojimo dobre odnose in študentje madžarščine z obeh univerz se letno srečujejo. Poleg tega lektorat madžarščine v Ljubljani vzdržuje tesno povezavo z Oddelkom za madžarski jezik in književnost Univerze v Mariboru. V študijskem letu 2018/19 se je 5 študentov prijavilo na poletne šole madžarskega jezika in kulture, ki jih na Madžarskem prirejajo različne tamkajšnje univerze, pa tudi na Madžarskem je povpraševanje po vključevanju v razne tečaje stalno prisotno.

4 Oblikovanje kurikulumuma

Pri oblikovanju kurikulumuma je treba najprej določiti vse pogoje za prisostvovanje in za dokončanje tečaja, tj. začetno točko in cilj učnega procesa. Različni učni cilji zahtevajo različno oblikovanje kurikula (Munby 1978). Končni cilj pri učenju katerega koli jezika je razviti komunikacijske sposobnosti v danem ciljnim jeziku (Hymes 1971). Praktična aplikacija jezikovnega znanja je seveda zapleten postopek. Da je mogoče doseči najvišjo stopnjo učinkovitosti, je nujno razvijanje vseh področij komunikacijske sposobnosti, vključno s štirimi osnovnimi zmožnostmi (branje, pisanje, poslušanje, govorjenje) in pragmatičnimi sposobnostmi, tj. raba jezika v dani situaciji. Jezikovne učne ure morajo zaobsegati

tudi usvajanje besedišča in obvladovanje slovničnih struktur, ki so za rabo jezika nujno potrebne (van Ek idr. 1980).

Sporazumevanje v tujem jeziku je najbolj učinkovito, če se je mogoče jezika učiti z realističnimi modeli sporazumevalnih situacij, v katerih morajo učenci dokazati svoje sposobnosti v ciljnem jeziku (Illés idr. 2017). Tako je jasno, da morajo biti učne enote osnovane na temah, ki se pojavljajo v praktični komunikaciji. Te teme se morajo ujemati s tematsko urejenimi sezname besedišča, slovničnimi pojavi, kulturnimi vsebinami, torej z vsemi jezikovnimi in nejezikovnimi prvinami, ki so potrebne za uspešno sporazumevanje. Seveda pa morajo obravnavane splošne komunikacijske situacije ustrezati učenčevi stopnji jezikovnega znanja. Določanje zgornjih elementov zelo olajša Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO),⁴ ki podaja opis jezikovnih spretnosti za vsako raven. Ta referenčni okvir natančno določa usvojene spretnosti, tako da lahko učitelj med oblikovanjem kurikulumu za vsako stopnjo znanja določi obvezne tematske enote. Medtem ko za bolj razširjene jezike [npr. angleščino (Harrison idr. 2015) in nemščino (Glaboniat idr. 2017)] obstajajo vnaprej pripravljene tematski sezname za vsako raven v skladu s priporočili referenčnega okvirja in celo referenčno gradivo, ki uvaja besedišče in slovnične strukture za dano raven znanja, za poučevanje madžarščine takšen priročnik ne obstaja za nobeno od ravni [prim. Erdős 2000, ki je v madžarščini podal primer za angleško raven sporazumevalnega praga (Threshold Level) še pred pojavom SEJO]. Prav zato je za učitelje ključnega pomena, da oblikujejo lastne učne načrte, čeprav na odločitve glede tega že tako vpliva tudi izbira posameznih specifičnih gradiv za izvajanje pouka.

Sledeči razdelki se osredotočajo na učne ure madžarščine na lektoratu in predstavljajo učne načrte zbirnih predmetov skupaj z njihovimi težavami in možnostmi za napredovanje. Da bi lahko ustregli različnim potrebam študentov, je v okviru pouka treba vpeljati razlikovanje med praktično rabo jezika, teoretskim pristopanjem do jezika in poukom kulturnih vsebin. Vsako od teh področij mora podajati posebno znanje. To bi omogočilo hitrejše razvijanje jezikovnih spretnosti in posredovanje drugih vsebin, ki bi zadostile potrebam znanstvenega in profesionalnega značaja. Sedanji učni načrt pa je zasnovan kot splošen jezikovni tečaj, ki se osredotoča na jezikoslovne teme; to je vidno predvsem v razlagah, ki jih prinaša vsaka posamezna lekcija, tako v načinu kot v naboru vaj.

4 <https://centerslo.si/wp-content/uploads/2015/10/SEJO-komplet-za-splet.pdf> (15. 8. 2019)

4.1 Trenutni učni načrt – hibridna rešitev

Prvi semester je namenjen usvajanju osnov jezika. Z 52–54 kontaktnimi urami na semester lahko študentje dosežejo raven A1 po SEJO do konca prvega semestra ter približno A2 do konca drugega semestra. Trenutni učni načrt je sestavljen glede na potrebe študentov jezikoslovja in je osredotočen na slovnico, vendar skuša obenem zadovoljiti tudi potrebo po grajenju tematskega besedišča in razvoju splošnih komunikacijskih kompetenc. Hkrati so komunikacijske teme vedno osnovane na slovnici. Predmet se osredotoča zlasti na razvoj jezikovnih sposobnosti, prioriteta pa je tudi izboljšanje zavesti o slovnici, da bi študentje lahko raziskovali in predstavljali slovnične fenomene madžarskega jezika s pomočjo metod primerjalnega in splošnega jezikoslovja. Univerzitetni Učbenik madžarščine za Slovence 1 (Schwetter idr. 2018) je bil narejen za učni načrt predmeta in zajema učno gradivo prvega semestra. V času nastanka tega članka je v pripravi druga izdaja učbenika, ki bo vsebovala tudi učno gradivo drugega semestra in tako pokrila celoten dvosemestrski predmet Madžarščina 1.

Trenutni učni načrt se osredotoča na slovnične pojave s tematskimi enotami, ki temeljijo na slovnici. Seveda te pogosto sovpadajo s komunikacijskimi situacijami, povezanimi s posameznimi ravni, še posebej na ravni popolnih začetnikov. Hkrati pa prikazujejo drugačen odnos in s tem tudi drugačen metodološki pristop ter spodbujajo boljšo slovnično ozaveščenost, kar je ključen poudarek v poučevanju madžarskega jezika za jezikoslovce. Po drugi strani učenje, ki poudarja splošno komunikacijo, že na začetni ravni postavlja v ospredje učne ure osnovne situacije z vsakdanjo konverzacijo, ne glede na s tem povezane slovnične oblike.

V primeru madžarskega jezika to na začetni ravni pogosto povzroča težave, saj bogata skladnja jezika terja uporabo velikega števila slovničnih elementov (najpogosteje različne končnice), tudi za najpreprostejše strukture. Na začetni stopnji je ena najosnovnejših komunikacijskih situacij preprosta prošnja v danem jeziku (na primer med nakupovanjem ali naročanjem v restavraciji), za katero je najbolj preprosta možna oblika (za vljudno prošnjo) sestavljena iz pogojnika, nedoločnika in samostalnika v vlogi predmeta v tožilniku: *Egy kávét szeretnék kérem* ('Rad/a bi kavo'). Če sledimo slovničnemu pristopu k učenju, moramo študente najprej naučiti pogojnika, nato nedoločniško končnico *-ni* ter nato še tožilniško končnico, da bi lahko sestavili stavek. V trenutnem načrtu to pomeni konec prvega semestra, tudi če obliko *szeretnék* ('Rad/a bi') učimo kot leksikalno

in ne morfološko enoto. Ta beseda ima tudi visoko komunikacijsko vrednost, zato je po komunikacijskem pristopu študentom predstavljena približno ob koncu prvih dvajsetih učnih ur (ali celo prej).

Prejšnji primer nam jasno prikazuje, katere odločitve je treba sprejeti pri oblikovanju učnega načrta glede na različne učne cilje. Slovnici učni pristop seveda ne izključuje učenja komunikacije jezika, vendar pa vpliva na bistveno drugačno hitrost napredka, saj študenti postanejo jezikovno opravični na določeni ravni mnogo kasneje. Da bi pospešili proces, bi morali zasnovati drugačen učni načrt z večjim številom učnih ur.

5 Druge specifične potrebe študentov

Učenje študentov, ki želijo madžarščino v prihodnosti uporabiti za raziskovalne namene, zahteva drugačen tip običajne ali posebne učne ure. Zanje je pomembno učenje ne le jezikovnih znanj, potrebnih za vsakdanjo komunikacijo, temveč tudi seznanjanje s terminologijo in akademskim diskurzom. Učenje takšnih sposobnosti zahteva več časa, kot ga predvideva časovni okvir običajne učne ure jezika, čeprav so zdaj delno predstavljene na najvišji ravni. Hkrati skuša rojeni govorec (lektor) glede na želje študentov vključiti čim več elementov akademskega diskurza v učno gradivo.

Ravno tako mora biti tudi za študente zasnovan poseben učni načrt, za katere je madžarščina materni jezik, predvsem iz prekmurske regije. Ti imajo kompetence maternih govorcev, vendar običajno uporabljajo jezik doma ter za potrebe neformalne komunikacije. Mnogi izmed njih so dokončali srednjo šolo in vsi nato nadaljevali šolanje na univerzi v slovenskem jeziku. So dvojezični, madžarščino uporabljajo kot manjšinski jezik in slovenščino za uradne zadeve in pogosto med seboj. Pogosto uporabljajo madžarščino za komunikacijo s svojimi družinami doma, kar pomeni, da jo uporabljajo le ustno in redko, če sploh, pisno. (Kolláth idr. 2013). Zaradi tega bi moral biti ključni cilj nadaljnjega razvoja lektorata izboljšanje sociolingvističnih kompetenc študentov z uvedbo več različic madžarskega jezika in osredotočenje na razvoj pisnih sposobnosti. Poleg ozaveščanja o jeziku in razvoja kompetenc igra ključno vlogo predstavitev kulturnih vsebin, predvsem madžarske sodobne vsakodnevne kulture. To naj bi pripomoglo k ohranitvi madžarske identitete študentov in jih vključiti, kolikor je le mogoče, v vsakdanjo kulturo mladih ljudi njihove starosti, ki živijo na Madžarskem.

6 Možnosti za učenje madžarščine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani v prihodnosti

Različni cilji slušateljev madžarščine z različnimi ozadji in interesi ne predstavljajo zgolj težav, kot so bile opisane zgoraj, marveč ponujajo tudi veliko priložnost za prihodnost učenja madžarskega jezika na Univerzi v Ljubljani. Trenutno je mogoče na več načinov ustreči specifičnim zahtevam v okviru jezikoslovja, npr. z organiziranjem dodatnih strokovnih predavanj in z vabljenjem gostujočih predavateljev jezikoslovcev. Te priložnosti lahko vključujejo tudi delavnice o določenih raziskovalnih vprašanjih. Tudi potrebi po študiju madžarščine, ki je nejezikoslovne narave in ni neposredno povezana z učenjem jezika, je lahko zadoščeno z vabljenjem gostujočih predavateljev in z organiziranjem konferenc. Druge možnosti so tudi specializacija predmetov ali nekaj dodatnih dogodkov, predvsem za študente določenih programov, ki si želijo razširiti znanje o akademskem diskurzu ali splošni kulturi, neposredno povezani s področjem specializacije (na primer književnostjo ali zgodovino).

Vključevanje ali delna integracija madžarščine v programe prevajalstva in tolmačenja ponuja velike možnosti za zaposlitev. Na obeh področjih je prisotna precejšnja potreba po strokovnjakih, ki govorijo in razumejo slovensko na visoki ravni. Seveda bi izobraževanje za ta namen moralo vsebovati intenziven razvoj splošnih jezikovnih sposobnosti z jezikovnimi vajami s področja prevajalstva in tolmačenja. Posebne in literarne vaje iz prevajanja so že bile vključene v učne ure, med drugim sta dva študenta nedavno v slovenščino prevedla pesem Attila Józsefa.⁵ Lektorat poskuša študentom s takšnimi interesi to omogočiti, kljub majhnemu številu ur, ki jih ima na voljo.

Obstaja torej mnogo možnosti za vzdrževanje in razširitev študija. Upam, da bo smernice v prihodnosti določalo veliko zanimanje študentov. Tako univerza kot njena madžarska partnerica sta odprti za takšne možnosti, zato lahko pričakujemo, da se bodo smernice za vse učne programe, povezane z madžarskim jezikom, prej ali slej izrisale, kar bo nato določilo tako vsebino kot tudi administrativno ozadje učenja madžarskega jezika.

5 <https://spj.ff.uni-lj.si/index.php?page=commemoration-of-our-students-the-national-poetry-day-in-hungary> (25. 8. 2019).

7 Zaključek

Slovenija in Madžarska imata kot sosednji državi pomembne kulturne, znanstvene in ekonomske odnose (glej Slovenija Summit 2002).⁶ Poleg tega je madžarščina v Sloveniji uradno priznan manjšinski jezik, ta status si deli z italijanščino (*Ustava Republike Slovenije*).⁷ Madžarsko prebivalstvo prekmurske regije predstavlja v Sloveniji znatno manjšino. Učenje jezika drugega naroda pomaga poglobljati odnose in navezuje nove ter nam pomaga učiti se drug o drugem. Univerza v Ljubljani igra ključno vlogo pri vzdrževanju znanstvenih odnosov med obema državama in po svojih zmožnostih deluje kot jezikovni mediator učenja madžarskega jezika.

Povezava med obema državama odpira tudi pomemben trg za diplomante, ki obvladajo ter tekoče govorijo madžarsko. Da bi to dosegli, pa moramo pripraviti bolj intenziven in komunikacijsko orientiran učni načrt učenja madžarščine. Lektorat igra pomembno vlogo pri raziskavah madžarskega jezika, predvsem za študijske namene, za povečevanje in vzdrževanje zanimanja za raziskave v madžarskih študijah, ter za širjenje in predstavitev znanja o madžarski kulturi in jezikoslovju.

Literatura

- Erdős, József (ur.) (2000). *Küszöbszint: Magyar mint idegen nyelv*. Budimpešta: Műgyetemi Távoktatási Központ.
- Glaboniat, Manuela; Müller, Martin; Rusch, Paul; Schmitz, Helen; Wertenschlag, Lukas (2017). *Profile deutsch: gemeinsamer europäischer Referenzrahmen: Lernzielbestimmungen, Kannbeschreibungen, kommunikative Mittel, Niveau A1-A2, B1-B2, C1-C2*. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen.
- Harrison, Julia; Barker, Fiona (2015). *English Profile in Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hymes, Dell H. (1971). *Towards communicative competence*. Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press.
- Illés, Éva; Akcan, Sumru (2017). Bringing real-life language use into EFL classrooms. *ELT Journal* 1. 3–12.
- Inštitut Bálinta Balassija (2019). <http://www.ljubljana.balassiintezet.hu/sl/> (25. 8. 2019).

6 Slovenija Summit – 9th Meeting of Presidents of Central-European States (2002). <http://www.summit2002.gov.si/eng/bilateral-relations/hungary/> (25. 8. 2019)

7 <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=USTA1#> (29. 9. 2019).

- Kolláth, Anna; Gasparics, Judit; Gróf, Annamária; Horvat, Livija (2013). *Hungarian in Slovenia: An Overview of a Language in Context*. Mainz: Research consortium EL-DIA: Northern European and Baltic Languages and Cultures (SNEB): Johannes Gutenberg-Universität. <https://services.phaidra.univie.ac.at/api/object/o:102622/diss/Content/get> (25. 8. 2019).
- Munby, John (1978). *Communicative syllabus design*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Orešnik, Janez (2009). Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje. *Zbornik Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani 1919–2009*. (ur. V. Bucik, A. Černe, M. Germ, R. Kranjčec, M. Peharc, J. Šumi, K. Zajc). Ljubljana: Znanstvena založba. 298–309.
- Schwetter, Éva; Šušnik, Miha; Božič, Blaž (2018). *Učbenik madžarščine za Slovence 1*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- Schwetter, Éva (2019). A ljubljanaí magyar lektorátus. *THL2*. (v pripravi).
- van Ek, Jan Ate; Alexander, L. G. (1980). *Threshold level English*. Oxford: Pergamon.